

Τριγωνοποίηση.

Τριγωνοποίηση είναι η χρήση δύο ή περισσότερων μεθόδων συλλογής δεδομένων στη μελέτη της ανθρώπινης συμπεριφοράς.

Η χρήση περισσότερων της μιας μεθόδου μας επιτρέπει να συλλέξουμε πιο αξιόπιστα αποτελέσματα.

Επίσης η τριγωνοποίηση βοηθά στη χρήση των υφιστάμενων μεθόδων στις κοινωνικές επιστήμες.

Είδη τριγωνοποίησης:

1. Χρονική τριγωνοποίηση.
2. Χωρική τριγωνοποίηση
3. Συνδυασμένα επίπεδα τριγωνοποίησης.
4. Θεωρητική τριγωνοποίηση.
5. Τριγωνοποίηση ερευνητών.
6. Μεθοδολογική τριγωνοποίηση.

Κριτική στη τριγωνοποίηση από τη σκοπιά των ποιοτικών μεθόδων συλλογής και ανάλυσης δεδομένων.

Πως μπορούμε να διασφαλίσουμε την αξιοπιστία στη φάση του σχεδιασμού;

1. Με την επιλογή του κατάλληλου χρονοδιαγράμματος.

2. Με την εξασφάλιση επαρκών πόρων.

3. Με την επιλογή της κατάλληλης μεθοδολογίας για να μπορέσουν να απαντηθούν τα ερωτήματα μας.

4. Με την επιλογή των κατάλληλων ερευνητικών εργαλείων ώστε να είναι εφικτό να συλλεχθεί ο κατάλληλος τύπος δεδομένων που χρειαζόμαστε.

5. Η χρήση του κατάλληλου δείγματος.

6. Με την έκφραση εσωτερικής, εξωτερικής, περιεχομένου και ταυτόχρονης και δομικής εγκυρότητας. Μέσω της δίκαιης «λειτουργικοποίησης» των κατασκευών ερμηνειών.

7. Η εξασφάλιση της αξιοπιστίας με όρους σταθερότητας.

8. Η επιλογή των κατάλληλων σημείων εστίασης για να απαντηθούν τα ερωτήματα.

9. Η Δημιουργία των κατάλληλων ερευνητικών εργαλείων.

10. Με την αποφυγή μια προκατειλημμένης επιλογής ενός ερευνητή ή μιας ομάδας.

Πως μπορούμε να αποφύγουμε την έλλειψη εγκυρότητας στη φάση της συλλογής δεδομένων;

1. Με τον περιορισμό του φαινομένου “Hawthorne”.

2. Της ελαχιστοποίησης του φαινομένου της αντιδραστικότητας.
3. Την προσπάθεια αποφυγής διαρροής συμμετεχόντων.
4. Τη λήψη μέτρων για να αποφευχθεί η ύπαρξη ερωτηματολογίων που δεν επιστρέφονται.
5. Με την αποφυγή αρκετά μεγάλου ή μικρού χρονικού διαστήματος ανάμεσα στα τεστ που δίνονται πριν ή μετά την παρέμβαση.
6. Με την εξασφάλιση αξιοπιστίας μεταξύ των διαφορετικών αξιολογητών.
7. Με το ισόρροπο σχεδιασμό ανάμεσα στις πειραματικές ομάδες και τις ομάδες ελέγχου.

8. Με την εξασφάλιση προτυποποιημένων διαδικασιών για τη συλλογή δεδομένων ή για τη διαχείριση των τεστ.

9. Της δημιουργίας του ερευνητικού οργάνου με βάση την παρακίνηση του απαντώντων.

10. Με την προσαρμογή των ερευνητικών εργαλείων στο περιβάλλον των απαντώντων.

11. Πρέπει να ληφθούν υπόψη και παράγοντες που έχουν να κάνουν με τη στάση και συμπεριφορά του ερευνητή κατά τη φάση της συλλογής δεδομένων.

Στο στάδιο της ανάλυσης των δεδομένων υπάρχουν επίσης απειλές για την εγκυρότητα της έρευνας:

1. Η χρήση της επικύρωσης του απαντώντος.
2. Η αποφυγή ερμηνείας των δεδομένων με υποκειμενικό τρόπο.
3. Του περιορισμού του φαινομένου κατά το οποίο ο ερευνητής επηρεάζεται στην ανάλυση των δεδομένων από τη γνώση ύπαρξης άλλων δεδομένων.
4. Με τη χρήση της κατάλληλης στατιστικής επεξεργασίας.
5. Την αναγνώριση πλαστών συσχετισμών.
6. Της αποφυγής «φτωχής» κωδικοποίησης των δεδομένων.

8. Αποφεύγουμε να βγάλουμε συμπεράσματα που δεν υποστηρίζονται από τα δεδομένα.

9. Δεν ταυτίζουμε τις συσχετίσεις με τις αιτίες.

10. Την αποφυγή επιλεκτικής μεταχείρισης των δεδομένων.

11. Την αποφυγή δυσανάλογης προσάθροισης δεδομένων.

12. Της αποφυγής της δυσανάλογης μεταβλητής εστίασης των δεδομένων.

13. Αποφυγή σφαλμάτων τύπου I και τύπου II.

Πως μπορούμε να αποφύγουμε τα σφάλματα εγκυρότητας στη φάση της παρουσίασης των δεδομένων.

1. Αποφεύγουμε την μη αντιπροσωπευτική και επιλεκτική αντιπροσώπευση των δεδομένων.
2. Ο ερευνητής πρέπει να αναδείξει το πλαίσιο και τις παραμέτρους της έρευνας.
3. Πρέπει τα δεδομένα να παρουσιαστούν χωρίς διαστροφές στα μηνύματα τους.
4. Να διατυπώσει ισχυρισμούς που υποστηρίζονται από τα δεδομένα.
5. Να αποφύγει την ανακριβή και εσφαλμένη παρουσίαση των δεδομένων (σε τεχνητό επίπεδο).

6. Να εξασφαλίσει το γεγονός ότι έχουν απαντηθεί τα ερευνητικά ερωτήματα.

Αξιοπιστία σημαίνει ότι τα αποτελέσματα είναι συνεπή και μπορούν να αναπαραχθούν σε βάθος χρόνου. Έχει άμεση σχέση με την ακρίβεια και την συνέπεια των αποτελεσμάτων.

Η αξιοπιστία ως σταθερότητα.

Με αυτή της την έννοια η αξιοπιστία αναφέρεται στην αναπαραγωγή των ίδιων αποτελεσμάτων σε βάθος χρόνου και σε παρόμοια δείγματα.

Δύο διαφορετικά δείγματα με τα ίδια χαρακτηριστικά θα έπρεπε να δίνουν παρόμοια αποτελέσματα.

Η αξιοπιστία ως ισοδυναμία.

Η αξιοπιστία αυτή σημαίνει ότι αν επινοηθεί μια ισοδύναμη μορφή του τεστ ή του οργάνου μέτρησης και αποφέρει τα ίδια αποτελέσματα τότε η αξιοπιστία της μέτρησης ενισχύεται.

Επίσης αν συμφωνούν διαφορετικοί αξιολογητές μεταξύ τους τότε έχουμε ενίσχυση της αξιοπιστίας.

Η αξιοπιστία ως εσωτερική συνοχή.

Η εσωτερική συνοχή εξετάζεται με τη χρήση της διχοτομικής μεθόδου. Χωρίζουμε το τεστ σε δύο μισά τα οποία θα πρέπει να έχουν αυξημένη συνάφεια μεταξύ τους.

Η αξιοπιστία στις ποιοτικές μεθόδους έρευνας.

Η αξιοπιστία στις ποιοτικές μεθόδους έρευνας ορίζεται διαφορετικά καθώς βασικούς τους αρχή είναι η μοναδικότητα των φαινομένων και η οικολογική εγκυρότητα των ερευνών.

Οι Denzin & Lincoln (1994) υποστηρίζουν ότι στις ποιοτικές μεθοδολογίες η αξιοπιστία μπορεί να διασφαλιστεί με του εξής τρόπους:

1. Μέσω της σταθερότητας των παρατηρήσεων.
2. Μέσω αντίστοιχων μορφών
3. Μέσω της αξιοπιστίας διαφορετικών αξιολογητών.

Αξιοπιστία θα μπορούσε να θεωρηθεί η αντιστοιχία ανάμεσα σε αυτό που ο ερευνητής θεωρεί ως δεδομένο και σε αυτό που πραγματικά συμβαίνει στο ερευνητικό περιβάλλον.

Άλλοι ερευνητές υποστηρίζουν ότι η ποιοτική έρευνα με το να είναι ολιστική προσπαθεί να καταχωρίσει πολλαπλές ερμηνείες, τις προθέσεις και τις έννοιες που δίδονται σε καταστάσεις και γεγονότα.

Αυτό θεωρείται ως φερεγγυότητα η οποία επιτυγχάνεται με τον έλεγχο των μελών, τις αναφορές από συναδέλφους, από την τριγωνοποίηση, την μακρόχρονη επαφή με τον τομέα, τις επίμονες παρατηρήσεις στον τομέα, τις αναστοχαστικές επιθεωρήσεις και τους ανεξάρτητους ελέγχους.

Εγκυρότητα και αξιοπιστία στις συνεντεύξεις.

Είναι καλό στις συνεντεύξεις να μειώνεται η μεροληψία. Πηγές μεροληψίας μπορεί να είναι:

1. Μια τάση του συνεντευκτή να δει τον απαντώντα όπως ο ίδιος ο ερευνητής επιθυμεί.

2. Τις συμπεριφορές, απόψεις και προσδοκίες του συνεντευκτή.
3. Μια τάση του συνεντευκτή να αναζητήσει απαντήσεις που υποστηρίζουν τις προϋδρασμένες απόψεις του.
4. Παρανοήσεις από την πλευρά του συνεντευκτή σχετικά με το τι λέει ο απαντών
5. Παρανοήσεις από τη μεριά αυτού που απαντά σχετικά με το τι τον ρωτούν.

Ορισμένες φορές ο συμμετέχοντας μπορεί να χρειάζεται να δώσει προσωπικές πληροφορίες και να δίνεται η εντύπωση ότι περνάει από ανάκριση.

Ορισμένοι ερευνητές (Silverman, 1993) υποστηρίζουν ότι θα πρέπει να γίνονται οι ίδιες ερωτήσεις σε όλους με τον ίδιο τρόπο, ενώ άλλοι υποστηρίζουν ότι έτσι υποτιμάται η ατελείωτη πολυπλοκότητα και ευρύτητα της ανθρώπινης αλληλεπίδρασης (Scheurich, 1995) .

Ορισμένες αιτίες μεροληψίας κατά τη διάρκεια της συνέντευξης:

1. Μεροληπτικό δείγμα.
2. Ανεπαρκής αλληλοεκτίμηση ανάμεσα σε αυτόν που δίνει και αυτόν που παίρνει τη συνέντευξη.
3. Αλλαγές στη φραστική διατύπωση των ερωτήσεων.
4. Ανεπαρκής συνέπεια και μεροληπτική διερεύνηση.
5. Ανεπαρκής χρήση και διαχείριση των υποστηρικτικών υλικών.
6. Τροποποιήσεις στην αλληλουχία των ερωτήσεων.
7. Ανακόλουθη κωδικοποίηση των απαντήσεων.
8. Επιλεκτική καταγραφή που εμπεριέχει ερμηνείες των δεδομένων/ αντιγραφών.
9. Ανεπαρκής χειρισμός των δύσκολων συνεντεύξεων.

Το ζήτημα των καθοδηγητικών ερωτήσεων.

Η συνέντευξη δεν είναι απλά μια κατάσταση συλλογής δεδομένων αλλά μια κοινωνική και συχνά πολιτική κατάσταση, και συνεπώς η έννοια της δύναμης είναι ιδιαίτερα σημαντική.

Οι συνεντεύξεις μπορούν να γίνουν και τηλεφωνικά. Αυτό εγείρει επίσης ένα εύρος ζητημάτων.

Στις συνεντεύξεις ορισμένες φορές οι συμμετέχοντες μπορεί να θέλουν να είναι ιδιαίτερα βοηθητικοί και να δίνουν τις απαντήσεις που θέλει ο ερευνητής, ενώ ορισμένες φορές μπορεί να μην ξέρουν τις απαντήσεις.

Σύμφωνα με τον Kvale (1996) ο συνεντεύκτης πρέπει να συγκεντρώνει ορισμένα προσόντα:

1. Να είναι γνώστης.

2. Να είναι οργανωμένος.
3. Να είναι σαφής.
4. Να είναι ευγενικός.
5. Να είναι ευαίσθητος.
6. Να είναι ανοικτός.
7. Να είναι καθοδηγητικός.
8. Να είναι κριτικός.
9. Να θυμάται.
10. Να ερμηνεύει.

Ένα από τα προβλήματα που προκύπτουν με τις συνεντεύξεις που έχουν ανοικτές απαντήσεις είναι η ανάπτυξη μιας ικανοποιητικής μεθόδου αποτύπωσης των απαντήσεων.